

Column
Duchka Walraet

Duchka Walraet is een Brusselse auteur en is projectverantwoordelijke voor de bouwsector. In haar tweewekelijkse column beschrijft ze de stad als een zinnelijk organisme.

Hyperwaakzaam

Misschien beginnen met een onderscheid. Dat tussen gevaar en angst. Gevaar manifesteert zich extern. Het is tastbaar. Angst sluimert intern. Het huist in het lichaam, anticipeert gevaar en houdt het soms ook in stand als er helemaal geen gevaar meer is. Statistieken kunnen vertellen hoe vaak geweld tegen vrouwen voorkomt in een stad. Ze vatten niet hoe vaak je morbide generale repetities houdt in je verbeelding. Wanneer je een straat oversteekt, een telefoongesprek veinst, een sleutelbos vastgrijpt als geïmproviseerd wapen. Wanneer je met een geïmproviseerde oplossing een nieuw probleem creëert. Dat van de hyperwaakzaamheid.

Het Nederlandse woord veiligheid verwees ooit naar bedekt of beschut zijn. Denk aan het beeld van een deken dat over een slapend kind wordt gelegd. De buitenwereld blijft op die manier nog steeds onvoorspelbaar. De handeling is palliatief. Ze heft het risico op gevaar niet fundamenteel op. Laat ons nu naar Duitse woord *Sicherheit* kijken, dat ook veiligheid betekent. Het suggereert een veiligheidsbegrip zonder onzekerheid. En impliceert tegelijkertijd het bestaan van een apparaat dat deze toestand moet voortbrengen. Toezicht, regulering, een architectuur van controle. Een fort. Wanneer het faalt, voel je niet alleen angst, ook verraad.

Tussen het deken en het fort ligt de hedendaagse obsessie met voorzorg. Ze neemt vaak de vorm aan van affectie. *Stuur een bericht als je thuis bent.* Op bestuurlijk niveau wordt ze een beleid, datagaring, handhaving. Beide drijven op hetzelfde principe. Liever iets doen dan het risico te lopen te weinig te hebben gedaan. Zorgzaamheid vervelt zo tot bezorgdheid en naadloos vloeit ze over in aansprakelijkheid. Angst vermomt zich als verantwoordelijkheid en beledigt en passant de liefde. Het ritueel van het inchecken biedt opluchting, maar bevestigt tegelijk een premisse. De wereld is vijandig, jij loopt gevaar. De andere wordt in de eerste plaats benaderd als een mogelijk slachtoffer. Niet langer als een gekoesterd lichaam. Het zijn manifestaties van affect, zeer zeker. Niet van affectie.

Leven in de stad betekent naar buiten komen. De stad is een toneel van expositie: trottoirs, metro's, cafés, kantoren. Plekken van contact en frictie. Er leven betekent instemmen met een basaal veiligheidsrisico. Momenten van acuut gevaar op straat kun je hoogstens tellen op twee handen. Soms zijn er gewelddadige gebeurtenissen die het oppervlak open doen scheuren en vrouwen zichtbaar tekenen. Ze herschrijven de mentale plattegrond van de stad voor wie het meemaakt.

Hyperwaakzaamheid verandert niets aan dat geweld. Het creëert uiteindelijk meer bruto nationale stress dan het geweld op straat tegen vrouwen zelf. Het is een ultra-oplossing die een nieuw, uitzichtlozer probleem genereert waar weinig tegen opgewassen is. Het subjectieve gevoel van onveiligheid.

City jobs

'Ik moest met ontevreden klanten leren om te gaan'

Céline De Schryver is al epb-certificateur sinds de functie in 2011 ontstond. Tijdens haar loopbaan voelde ze de druk op de certificateurs toenemen. De volgende jaren is er dan weer goed nieuws voor eigenaars. "Met het nieuwe systeem zullen de scores stijgen."

door **Kris Hendrickx** foto **Ivan Put**

Aan het Felix Govaertplein in Oudergem staat een bijzonder huis, met intrigerende ramen in Moorse stijl. Céline De Schryver (42) stapt binnen in de *souplex*, een appartement dat zich uitstrekt over de gelijkvloerse en de kelderverdieping. De eigenaar trekt de stad uit, naar zijn wijngaard in Wallonië en wil van de woning af. En wie verkopen zegt, zegt ook een verplicht epb-certificaat opmaken, een theoretische berekening van de energiezuinigheid van een woning.

Met zijn eikenhouten vloeren, dubbel glas en moderne gasketel, lijkt het ruime appartement op het eerste gezicht pico bello gerenoveerd. Maar een garantie op een goede energiescore is dat niet, dat weet Céline na studie van de plannen van het appartement en een bezoek aan alle ruimtes.

"De vloer in de kelder is magnifiek, maar niet geïsoleerd. En naast het kelderdeel van de woning is geen woning, maar zijn het onverwarmde kelders. Dat betekent dat er al op twee manieren veel warmteverlies is. Daar kun je moeilijk iets aan veranderen. Die mooie vloeren wil je niet uitbreken om te kunnen isoleren. Ik vrees dat dit een G zou kunnen worden. Bij een *souplex* zie je vaak dat het ofwel heel goed of heel slecht is."

De eigenaar van het appartement luistert berustend. Dat is lang niet altijd zo, mocht Céline de voorbije jaren aan den lijve ondervinden. "Het epb-certificaat is in het leven geroepen om mensen vrijblijvend te informeren, maar nu er een renovatieplicht is aan vastgeknoopt (elke Brusselse woning moet tegen 2033 minstens een epb-score E bereiken, red.), kijken mensen erg nauwlettend naar die score."



Vooral klanten die veel geld in een renovatie stopten kunnen erg emotioneel worden, ondervond Céline. "Ik herinner me een heel mooi gerenoveerde duplex in Etterbeek, waar de eigenaar niet goed begrepen had welke muren warmteverlies opleveren."

Theorie en praktijk zijn daarbij niet altijd hetzelfde. "Die eigenaar redeneerde bijvoorbeeld dat het lokaal met de verwarmingsketel de woning meeverwarmde. Dat klopt in de praktijk, maar in theorie is het een muur die wél warmte verliest. Had die man me voor de werken gecontacteerd, dan was dat anders gelopen. Veel mensen doen dat wél. Ze laten een voorlopig epb opmaken en doen dan de werken die een betere score opleveren."

Ontevreden klanten waren de voorbije jaren de grootste uitdaging in de job van Céline.

"Ik neem de tijd om helder uit te leggen waarom ik tot een bepaalde score kom"

Céline De Schryver
Epb-certificateur

"Ik heb daarmee moeten leren omgaan: me in hun situatie verplaatsen, geduld hebben en pedagogisch zijn. Ik neem nu de tijd om helder uit te leggen waarom ik tot een bepaalde score kom."

Kleine mier

Dat die score niet altijd logisch aanvoelt, beseft Céline maar al te goed. "Thuis heb ik een F omdat we een overdekt balkon hebben afgesloten, waarvan de vloer en het plafond niet geïsoleerd zijn. Mijn buren met een open balkon halen een B, terwijl we amper meer verbruiken. We betalen circa 30 euro per maand voor gas, dat is echt weinig."

Het mooiste aan de job vindt de veertiger de afwisseling. "De opleiding als certificateur deed ik al toen ik nog bij de Confederatie Bouw (vandaag Embuild, red.) werkte. Vervolgens werd ik certificateur in bijberoep om uiteindelijk helemaal zelfstandige te worden. Ik hou van de bezoeken op het terrein, de contacten met klanten en gebouwen fascineren me. En ik voel me ergens ook een mier die een kleine rol speelt voor een hoger doel: klimaatvriendelijkere en zuinigere gebouwen."

Voor eigenaars die wakker liggen van hun energiescore en hun huis niet meteen moeten verkopen, heeft Céline een tip. "Je wacht beter nog even met het opmaken van een epb. Er zit een hervorming van de regels in de pijplijn, waardoor de gemiddelde epb-score beter zal zijn dan vandaag. Die regels zullen bijvoorbeeld rekening houden met de hogere gemiddelde buitentemperatuur door de klimaatopwarming. Eenzelfde woning stoot daardoor minder CO_2 uit dan enkele decennia geleden. Even wachten zal wellicht een letter verschil uitmaken."

In City jobs toont BRUZZ de mens achter typische en minder typische stadsjobs